

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Május 9-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

Azon két Batalionok, mellyeknek neveik Del-Generál és Lealtad (a' fő vezér kísérei, és a' Hüség), mellyek Mártzius 10-dikén Kadiksban a' vérferdőt csinálták, San-Lucar-de-Baromedához érkezvén, ott megnyomultak 's ott magokat sánczokkal körül vévén állhatatosan elszánták magokat arra, hogy, ha ezen vérferdőért meg akarnák büntetni avagy arra akarnák kényszeríteni, hogy a' Constitúzióra megesküdjenek, nem fognak engedelmeskedni, hanem védelmezni fogják magokat. Mondják, hogy két lovas Regimentek is össze csatolták magokat ezen Batalionokkal, hasonlóképpen kinyilatkoztatván, hogy nem esküsznek meg a' Constitúzióra.

Azon összeesküvésről, melyről utóbbi levelünkben az újabb Ujságok közt csak röviden emlithettük, hogy Kadiksban Mártzius 31-dikén kiütött volna, ha 30-dikban szerencsésen fel nem fedeztetett 's meg nem gátoltatott volna, így ír a' Pamplonai, Imparcial-de-Navarra nevű Ujság: — „A' Valencay nevű Batalionnak, mellyet az összeesküdtek, a' magok részekre hajtani iparkodtak, egy strázsamestere, besugta a' Kadiksi Kommandánsnak Ferraznak, hogy mi foly. E' nyomoztatni kezdette a' dolgot, 's a' nyomozók nem soká egy titkos gyűlést fedeztek fel, 10,000 Piasterekből álló kassával 's feles irásokkal, mellyek az össze-

esküvést tárgyalták. A' gyűlés tagjai közt két Kanonok Urakat is találtak, kik az összeesküvés' gerjesztőjinek tartatnak. A' dolognak kinyilatkozása után a' Király és Amerika nevű Batalionok tüstént kiküldetettek a' városból 's ennek szárogra nyíló kapuja és a' Cortadura nevű sánczok között szállítottak-meg valami deszkakajbák (barákok) alá. Figyelemmel várjuk, hogy kivilágosodjék, hogy a' Generális Cruz - Murgeon éppen ekkor Utrerából két Batalionokkal Xeresbe lett küldtetése micsoda függésben lehet ezen Kadiksi új összeesküvéssel. Ő Mártzius 31-dikén ment-be Xeresbe 3000 emberekkel. A' Madridi hevesebb Liberális Ujságok szerint nem csak Kadiksban és Xeresben, hanem Andalusiának számos városaiban, éppen azon egy napón akart ki ütni a' Contra-Revólúzió. A' Kadiksi vérferdő okozói után való vizsgálódás szorosán és szorgalmasan folytattatik. Már 14-gyet fogságra tettek közzülök, kik közt van a' Sz. Lőrinczi Pap is Cos nevű Ex-inquisitorral egyetemben. Kadiksban a' polgárok magok közzül 7, úgy nevezett Nemzeti Batalionokból álló örző serget organizálnak, melybe Aprilis 2-dikán Generális Quiroga is beiratta magát, mint köz katona.

Oly hir kezdett szárnyalni, hogy a' Spanyol Országi klastromok bizonyos számig el fognának töröltetni, 's jószágaik, mellyek Spanyol Ország' földjének csaknem egyharmad részét teszik, a' finanitzia'

fogyatkozásának pótolására fognának fordíttatni: hanem éppen ezen hírt is mondják azon felzendülések' okának lenni, melyről a' közelébbi M. Kurirban hasonlóképpen csak röviden emlékezhetünk, hogy tudniillik a' Barátok, Lugóban, Alicanában, Salamancában, 's egyéb helyeken is, magokat a' katonák közé elegyítették, hogy ezeket a' Contrarevolúció-csinálásra felgerjeszszék.

Egygyik már régecskén kiadott Ujságunkbanirtuk, hogy Mártz. 9. dikén délcéltti 10 óratájban a' Kadiksi hajós sereg Admirálisa' hajóján lévén a' tengeri katonaság' vezére Villavicentio, éppen akkor egy tisztt érkezett vala oda Quirogától, oly izenettel, hegy 3 Követek, kik a' szigetről Kadiksba beküldettettek vala, onét minden bántódás nélkül küldettesenek vissza. Villavicentio azonnal irt Freyréhez, 's jóvallotta néki ezen Követeknek visszaküldését: hanem, hogy mi történt volt vélek a' következett napon eléfordúlt vérfordó' alkalmatosságával, ezt egész mostanig nem olvastuk. Most olvassuk, hogy éppen ezen Követek, úgymint Arco-Arguero, Alcalá-Galiano, és Lopez-de-Bagnoz nevű tisztek, a' fő vezérnek Freyrének meghívására mentek volt be oda, azért, hogy a' Constitúció kihirdetése' innepi pompájának szemlélőji legyenek, de a' helyett a' vérontás' szemlélő tanúi voltak, 's kevésbe multal, hogy ugyan annak áldozatjaivá is nem lettek. Ezek magok ily hirdetést adtak ki mind ezekről mostanság, a' Leon szigetén kijövő Gazetta Patriotika nevű Ujságban: „Ámbár hivattattak vala, csakugyan még is jobbnak tartották ok az Insurgens ár-máda Követeinek kiadni magokat. Freyre őket becsületesen ugyan, de nagy hidegséggel fogadta. Jóvallotta nékiek 's általok Quirogának, hogy jobb leszsz az in-

surgens ár-mádnak a' szigeten megmaradni, hogysém Kadiksba bemenni, a' hol az ő megjelenése vérontásra adhatna alkalmatosságot. Erre az egygyik Követ úgy felelt: hogy effélettől nem lehetne félni, minthogy a' Nemzeti seregek nem csak vitézek, hanem e' mellett mérsékelní 's tartóztatni is tudják magokat. — Jól van, így felelt Freyre, én magam is elmondhatom ezt a' Királyi seregekről, de azonban azt jóvallanám én még is magoknak Uraságtoknak is, hogy késedelmezés nélkül térjenek vissza oda, a' honnét jöttek. — Mikor ezen szókat kimondotta Freyre, éppen ekkor puska-szó hallatott. A' Követek kitekintvén, a' népet tolongva, egymás hátán, a' Freyre' szállása felé szaladni, 's felemelt kezekkel a' Generálist esdekelve kérni látták: hogy védelmezze a' katonaság ellen. Freyre ekképpen vigasztalta az esdeklőket: „Legyetek csendességben fíjaim! ne féljete fíjaim, nem leszsz semmi bajotok! A' Követek nem tudták mire vélni a' fő vezérnek ezen magaviseletét, 's csak elbámultak, hogy ily lágymelegséggel és gunyoló szavakkal vigasztalja őket a' katonáknak golyobisaik ellen, kik minden felé a' Király nevét kiáltóván, minden felé személyválogatás nélkül öldöklötték hazafi társaikat. Már ekkor a' Követek magok is veszedelemben forogtak; az egygyik közülök által szaladott Villavicenciohoz és Campanához a' hol Freyre maga is megjelent vala. A' Követ azt kívánta tőlök, hogy ötöt és két társait a' nevezett Generálistok esmerjék-meg követtségi karakterrel felruházttatva lenni, 's ahozképpest oltalmaztassák-meg minden veszedelemtől. A' Generálistok ellenben az ő követtségi karaktereket megesmerni nem akarták 's azt mondták, hogy a' katonák között minden engedelmesség kötele feloldozttatva lévén,

oh' senni oltalmat nem ígérhetnek. A' követ ezen váloszszal ily veszedelmek között társaihoz vissza térvén, tanácskoztak, hogy mi tévők legyenek. Jónak találták a' fenn-nevezett vezéreknek tudokra adatni azon helyet, hova a' katonák dühössége előtt magokat elvonták vala, mellyet a' Generálisok megtudván, őket onnét egy strázsa csoport által elvitették, 's a' Sebestyén erősségébe záratták, a' hol három napok alatt, minden féleméltatlanságoknak kitétetve, szenvedvén, végezetre León szigetére vissza küldetettek."

Malagához Aprilis 2-dikán sok olyan személyek érkeztek meg és szállottak ki, kik az Afrikai parton lévő fogházakból jöttek vissza, hova a' Corteseknek felszólattatása után záratattak vala. Ezek nagyobbadon magok is a' Cortesek tagjai voltak. Köztök van Don Garcia Herreros, ki most Justice-Ministerré neveztetett, Don Calatrava, Don Jósef-de-Zarraquin, a' ki 1812-ben Madrid' képét viselte a' Cortesek közt, és Don Martinez-de-la-Rosa. Nagyon fényes pompával, muzsikával, harangok' zugásával, ágyuk durrogásával, 's győzedelmi szekeren vitték-be őket Malagába 's hordozták le-'s-fel az övezékre. Az innepi örvendezések 8 napokig tartottak.

Azolta, hogy az új rend vissza állott, oly változások tétettek lassanként a' Király' Ministeriumában, hogy ez most a' Cortesek' legnagyobb befolyású 's talentumú tagjaiból áll: de ezek már most nem is válosztathatnak az új Cortesek' tagjaivá, addig, míg Ministerek maradnak. Egy Frantzia Journal azt a' jegyzést teszi ezen környüállásra, hogy a' Spanyol Király éppen oly környüállások között van most, milyenben XVI. Lajos volt volna, ha, mint neki 1808-ben tanácsolták, Mira-

beaut 's ennek barátjait a' maga Ministerei vé nevezte volna.

Az újabb levelek által megvalóságotított az, hogy a' Josephinosok a' Spanyol határszélekről Frantzia Országba visszaigazították. Irunból és Pamplonából seregengként érkeztek Bayonnébe vissza. Pamplonában némellyeket fogságra is tettek közzülök. Hanem az, a' mit ezen napokban elhíreltek vala némely Ujságlevelek, hogy tudniillik Madridban a' Lorencini kávéházbeli klub' tagjai a' Josephinosokról nem szollának a' nélkül, hogy minden féle rúv neveket ne adnának nekik, a' Párisi Renommée a' Madridi Aurora' autoritására egyenesen tagadja, 's azt mondja, hogy ezen klubban még eddig emlékezet se' tétetett a' Josephinosokról, 's hogy a' Madridi közönség minden szánkivettetett Spanyoloknak visszahivattatását általában és tiszta szívvel elhajtja.

A' Bürgosi Érsek az alatta lévő Kanonokokkal egyetemben még nem esküdött meg a' Constitútzóra, hanem a' polgári tisztii karok az Ország'nak mindenik végétől fogva a' másikkig megesküdtek már. — A' Valenciai Érsek nem csak hogy maga megesküdött a' Constitútzó eránt való hűségre, hanem azt a' maga prédikázióji által az alattavalóknak is buzgósággal jóvállja, 's tanításai mellett példadással útát mutat nekik. Mondják, hogy 10,000 Piastereket küldött az Ország'glószék' kezébe a' közönséges szükségnek pótolására. — Az Orihuelai Püspököt is nagyon dicsérik a' Madridi Ujságlevelek a' Constitútzó eránt való hajlandóságáért az alája tartozó papokkal együtt. Mind ezek azt mutatják, hogy a' papok közt olyanok is találatnak, kik irtóznak a' Constitútzótól, 's az azon fundáltatott új rendtől, de találatnak olyanok is, a' kik an-

nak állandóságot kívánnak. Eppen ily meghasonlást mutatnak a' környülállások a' katonák között is fennállani.

Az a' Santiago Rotaldo nevű Oberster, a' ki Kadiks városát Januárius' 24-dikén a' Quiroga' seregének kezébe akarta jádzeni, de célzását végre nem hajthatta, most azon Kadiksi polgári sereg' fő vezérévé neveztetett, a' melybe Generális Quiroga, mint közkatona, úgy iratta-be magát.

Azt mondják, hogy a' Mártz. 10-dikén történt vérontásért fogságra tétetett személyek között, Freyre is ott volna Campana és Valdes Generálisokkal együtt.

Az Anglus levelek azt a' plánumot erőssítik munkába vétetettve lenni, hogy a' Cortesek' gyűlésének jóvallatni fog, hogy a' Spanyol Királynak rendeljen esztendőnként való Udvari költségül 40 millió Reálókból (4 millió Conventziós forintokból) álló summát. A' fegyveres sereg' száma az eddigvalónál jóval lejjebb fog szállittatni; némellyek szerint 30,000-re. — A' Londoni Sun azt erőssíti, hogy a' Madridban lévő Anglus Követtel, Sir Henri Wellesleyvel, oly méltatlanul bánt az Országló Junta, hogy búcsuzás nélkül való elútozás lehet a' következése. Átaljában vévén, Mártzius' 8-dikától fogva semmi idegen Követ meg nem jelent a' Spanyol Udvarnál. — A' külső dolgokra ügyelő Angliai Ministerium Vice Statustitoknokjáról Hamiltonról pedig azt jegyzik-meg a' Londoni Ujságok, hogy a' Barregesi ferdőre ment legyen, de azt hiszik, hogy, mivel ezen ferdő a' Spanyol határokhoz közel esik, tehát a' ferdésen kívül politikai okai is lehetnek oda lett küldtetésének.

Nagy Britannia.

Az úgynevezett Ministerek ellen való összeesküvésnek Thistlewood nevű főbb tagja ellen Aprilis' 19-dikén oly ítéletet mondott-ki az Esküdtek' törvényes széke, hogy ő, az ellene felhozott vád' pontjai közzül a' 3-dikra és 4-dikre nézve, bűnös. A' bűn, mellyet ezen két pontok kifejeznek ezekben áll: Thistlewood az Ország belső részein hadatgerjeszteni iparkodott a' Király ellen, oly célzással, hogy ötlet országglása' módjának és Tanácsosainak megváltoztattatására kényszerítse, a' melly végre összeesküdtekből álló gyülekezeteket tartott, s ezen gyülekezetekben affelet tanácskozott, hogy a' Consttútziót s az Országglás' módját hogyan lehessen felfordítani; Thistlewood a' Ministerek' meggyilkoltatására összeesküvést formált; és oly céllal, hogy a' Király ellen való rebellálás elkezdődjék s az Országglásnak felforditása munkába vétetessék, magának és a' több összeesküdteknék számára fegyvert s muníziót gyűjtött; a' végre is gyujtó eszközöket gyűjtött, hogy azok által a' Királyi seregek' számára készült deszka kajbák felgyujtattassanak; Thistlewood proklamátziókat s néphezszólló irásokat készített, hogy azok által a' hűséges alattvalók a' Constitútzióknak és az Országglásnak felforditására ingerelteszenek; más oly proklamátziókat is terjesztett-el, mellyekben arról tett hirt az alattvalóknak, hogy a' szabadság' barátjai már meg légyenek hivattatva arra, hogy magokat méltó módon viseljék, s hogy a' Provisoriai Országglószerk (ez az, melynek nevében, Glasgowban a' más izben említett lázszató proklamátzió kiadott) már készen áll a' munkához való hozzáfogsra, és mind ezekkel oda légyen a'

czélzás, hogy a Király alattvalói támogatásra ingereltessenek; végezetre Thistlewood özszeesküvésbe elegyítette magát, oly czélzással, hogy a Király letéttesse, 's titulusától, rangjaitól, 's a birodalomnak Császári koronájától is megfosztattassék.

A' büntetés, melyet a régi törvényes könyv a Thistlewood' büntetelére határozott, a volna, hogy az ő teste elevenen négyre vágattassék, az ő belső részei a testéből kiszaggattassanak 's a szemei közzé csapdostassanak — hanem, ezen kemény büntetésnek valóságos gyakoroltatása idővel kinult a szokásból, 's azolta csak fő vétellel élnek helyette. — Mikor ezen ítéletet felolvastattak, a Thistlewood' társai is mint jelen voltak a szalában 's annak hallása által néhányan nagyon megillettettek; maga Thistlewood nem annyira. — A' büntetésnek minémisége azonközben Thistlewoodra is majd csak azután fog kimondattatni, minek utánna minden társainak megpereltetése elvégződik. — Apr. 21-dikén Ings nevű társának peréhez fogtak hozzá.

Azon Radikálisok, a kik Apr. 1-ő napján Glasgowban elfogattak vala, azolta Cautio nélkül mind elbocsátattak, minthogy semmi meghatározott büntetéssel nem vádolhatták őket.

Hari sont, kinek lázszasztásairól oly sokat irkáltak az Anglus levelek, Chesterben ítélőszék elejébe állittatván, ő is bűnösnek találtatott. Az ő büntetése két esztendeig tartó fogság leszen. Ezen Harison papi ember.

Edinbürgban nem régen meghalálozott a külső világ előtt is igen jól esmertetett Orvos Doktor 's Philosophiát nevezetesen Metaphisikát tanító Professor Brown.

Londonban a' Sz. Pál templomához tartozó Esperestről, Donnéról, ilyenekdotát beszélnek: „Egyszer a' templom mellett lévő temetőben járkálván, látja, hogy a' Sir-ásó az ásóval egy koponyát ki-vet; ezt Donne felvévén nézegeti; látja, hogy a' vakszemébe egy szeg van beütve; kihuzza, a' keszkenőjébe köti, a' nélkül, hogy a' Sir-ásó észébe venné; 's kérdi ettől, hogy nem emlékezik-e: kinek a' feje volt ezen koponya? „Igen jól, felel a' Sir-ásó; egy pálinkaáruló Kalmaré, a' ki egyéb eránt nagyon becsületes ember lévén, csak a' volt a' hihája, hogy örökké részeg volt; 's végre egy estve két meszely pálinkát ivott-meg, melly után lefeküvén fel se' kelt többé.“ — Volt-e felesége? kérde Donne. — „Volt.“ — Hát ez hogyan viselte magát? — „Tudtomra, Uram, jól viselte, hanem a' szomszédjai gyalázzák, azért, hogy férjét ma eltemetvén, holnap ismét férjhez ment.“ — Ezzel Donne többet nem szollván, mintha halgatójít látogatná, az aszszonyhoz is be-tér — beszélget velle — emlékezik az első férjéről is — kérdi mi nyavalyában halt-meg? — 's az aszszony is úgy felelvén, mint a' Sir-ásó, hogy két meszely pálinkát felhajtván 's lefeküvén örökre elaludt — kihuzza Donne a' keszkenőjét, 's abból a' szeget kivévén, így szollitja-meg, kemény hangon az aszszonyt: — „Aszszony' esmered-e ezen szeget?“ a' ki ezen szóknak hallására úgy megijedett, hogy büntetelét azonnal megvallotta.

* * *

A' Pruszsiai Udvari, vagy ügynevezett Statusújságban ily jegyzéseket adott ki valaki, nem neveztetik-meg ki, az Angliában folyó nyughatatlanságokra való tekintethen, ezen Ország' népességé-

ről: — „A tulajdon képpen vétetett Angliai lakosok száma (úgy mond) 9 millióra telik. Az Országnak minden szerzeményei, mellyek a nemzet élelmének tárgyait teszik, a lakosok tizennyolczad részének kezében van, a kik vagy tulajdonosok vagy pedig árendánsok. Kilentz milliónak egy tizennyolczad része teszen 500,000-ret. Az idegen gabona bevitetetését tilalmazó törvény tehát csak 500 ezer ember hasznára van hozattatva. A lakosoknak második tizennyolczad részét teszik az industria és kereskedés tulajdonosai. Ezek tehát amazokkal egygyütt tesznek 1 milliót. Ezen 1 milliótól vagnak függésben a tisztviselők, a fengeri és egyéb katonák, s minden féle szolgálomberek, a melly háromfélék együtt ismét 1 millióra tétethetnek. A hátra lévő 7 milliókat teszik a minden féle ásóok, kapások, napszámosok, fábrikákbeli munkások, egy szóval a szegénység. Így hát az egész nép két nagy részből áll, tudniillik két millió olyanokból, kiknek haszna megtartásban, és 7 millió olyanokból, kiknek haszna szerzésben áll. Ha feltétetődhetne az, hogy ezen két rész valamely politikai crisis miatt, egymás ellen valamely nagy mezőn szembeállhatna, könnyű lenne megmondani, hogy melyik lenne a győzedelmes: hanem a revolúziók nem szoktak határokok közé szorított mezőkön eszközölni; s egyéb eránt is a nemzet kétféle ereje se oly mérséklésbe van helyeztetve, mint 2-tő 7-hez képpést. Melly sok féle tekintetei vagnak 7 millió embereknél, a helyett, hogy magokat mind a Radikálisokhoz csatolnák? Sokan vagnak 7 milliók között, kik még a Religióhoz és az erkölcsi rendtartásokhoz kötik magokat. Melly sokan idegenkednek köztök religiói principiumok, hajlandóság, természeti in-

dulát, szokás, és lelki hajlandóság által vezéreltetvén, a támodástól? Ezek a tekinetek nagyon kevés számra szállitják le a veszedelmes emberek sokaságát; s ha még azt is megfontoljuk, hogy a talentumok, minden féle segedelem-kötejek, és gazdagság ereje mind azoknak részeken van, kiknek megtartás a haszna: így Anglia ellenségei, kik az ő megbukását régen megjövendőlték, még sokáig várokozhatnak. Nagy erő az, melly által Angliában az Országlöszék védelmezetik; ezen erő a Thronusnak a fő Nemességgel s egyszersmind egy kivállogott Demokratiával való szoros egygyesületében áll.“

A felhozott cikkelyben felhozott népességre nézve azt mondják az újabb levelek, hogy azt az író, átaljában igen kevésre tette. Ezek szerint az utóbbi népszámláláskor 10,150,615-nek találtatott tulajdonképpen való Angliában a lakosok száma. Minden 1000 ember között talátatnak 93-man, kik a szegények számára rendeltetett taksából élnek; melly taksza az egész Országban esztendőnként 8,651,230 font Sterlingből áll, és így főrintra számlálván a 86 milliót jóval felül haladja. — 770,119 familiáknak szántás-vetés, 959,632-tőnek kereskedés; s fábrikai és kéz-mív a foglalatoskodása — 413,316 familiák talátatnak olyanok, mellyek a felhozott foglalatoskodások közzül egygyikkel se bajlódnak.

P r u s s z i a.

Berlinben Brandenburg tartományá Consistoriumának aláírásával ily parancsolatot hirdettek-ki: —“

„Mint hogy Király ő Felsége a mult Mártz. 9-dikén költ kabinéti Fels. Rendelése által megparancsolni méltóztatott,

hogy minden közönséges hivatalbéli emberek 's név szerént a' népnek tanítóji, magokat az illetlen, úgy nevezett Régi Német Öltözettől tartóztassák-meg: erre nézve mi minden alattunk lévő Superintendensekre, 's a' Tudós' Oskoláknak és Seminariumoknak Igazgatóikra 's Rectoraikra, továbbá minden tanuló intézeteknek Elöljáróikra, általjában a' tanuló intézeteknek minden felső és különös felvigyázóikra bizzuk, hogy a' fennemlitett parancsolatot ne csak magok illendő figyelemre vegyék, hanem minden alattok lévő Papok és Tanítók között, az illendő betöltetés végett hirdettessék-ki."

Berlinben egy magát Orosz Császári Tanácsosnak nevező ember elfogatván, 350,000 Rublányi Inscriptiok (Orosz kassára igazító irások) találtattak nála. Vizsgálás alá vették, hogy mire czélt ezen váltó levelekkel?

Német Ország.

Sand, a' Manheimből Aprílis' 26-dikén költ tudósítások szerént, még el: de úgy elgyengült, hogy az ágyból csak egy szempillantatig se' kelhet-fel. Minthogy a' külső Országokon folyt törvényes vizsgálódások már mind elvégződtek 's berekesztődtek, tehát az ő sorsa is nem soká el fog válni.

Ujabb Ujságok.

Nagy Britannia: — A' Király Aprílis' 27-dikén kinyitotta az új Parlamentum' ülését, ily beszédet intézvén annak két házbéli együtt lévő tagjaihoz: —

„Lordjaim és Uraim! A' választások' végződése után, melyben az én népem' a' maga akaratját kimondotta, le-

hető hamarsággal öszszegyűjtöttelek beneteket. Buzgósággal használok azon első alkalmatosságot, melyben szeretett Atyám' halála után először vagyok köztek, arra, hogy bizonyossá tegyelek afelől, hogy az ő nagy példaadásait, a' Status' javára és minden rendű alattvalóimnak szerencsesíttetéssekre 's boldogítatásokra meg nem szünő figyelemmel követni fogom. A' külső Hatalmasságok által megújítva bizonyossá tettetttem az ő barátságos indulatjok 's annak ohajtása felől, hogy a' véllem való békességes és barátságos állapotot fenntarthatassák. —

„Alsó házbéli Uraim! A' folyó esztendőre kívántató kölcségek' laistromai előtekbe fognak terjesztetni. Ezek szoros kiméllés' princípiumai szerént intéztettek-el: de mélységesen fájlalom, hogy az Ország' állapotja nékem meg nem engedi, hogy a' katoná' erőnek azon neveltetése nélkül, melynek szükséges voltáról az utóbbi Parlamentum' öszszegyűlekezésekor jelentést tettem vala, ellehessek. Az első tárgy, melyre figyelmességtek fordítatni fog, az Országlószéknek azon költiségeiről való gondoskodás leszen, melyeket a' Korona' becsületéért és méltóságáért tennünk kell. Azon jusaimnak meghatározását, melyek a' Korona' örökös jövedelmeit illetik, egészszen reátok bízom. Meg nem tartóztathatom magamat attól, hogy megelegetéssel kinyilatkoztassam, hogy én, oly környülállások között, milyenek a' mostaniak, nagyon távol vagyok attól, hogy tölletek valami olyanban való megegygyezést kívánnyak, a' mi által a' népre új terhek vettetne, avvagy csak hogy, érettem, azon terheknek kisebbbedése, melyek thronusra lett lépésennel öszszeköttetve vagynak, csak mi kevésbé is félegetesítődjék, sem pedig hogy azt kívánnyam, hogy a' Parlamentum' ál-

tal 1816-ban meghatáratott summák neveltessenek. —

„Lordjaim és Uraim! Bár mi mélységesen fájlaljam is azt, hogy a' békételeneknek mesterkedéseik 's öszszeesküvéseik az Országnak néhány részeiben nyilvánosságos erőszaktelekre 's támódásokra vitték is a' dolgot: azzal való megelégedésemet kifejezni mindazáltal csakugyan szükségesnek tartom, hogy ezen próbatételek az Elöljáróknak vigyázósága 's azon alattvalójimnak, kik a' törvényeknek fenntartására segítségül elészollítottak, munkássága által, ily hamar elnyomattattak. Az utóbbi Parlamentum által kimutatott bölcsesség és állhatatosság, 's a' törvényeknek betöltése nagyon sokat tettek a' bizodalomnak az egész Országban lett helyreállítatására, 's azon lázszató és istentelen principiumoknak semmivétetettetésekre, a' mellyek ily gonosz megátollkodottsággal széllyel hinteztettek, 's a' tudatlanoknak és vigyázatlanoknak indulatjaikat megmérgeztették. Egész bizodalommal vagyok azeránt, hogy a' Parlamentum engem a' közönséges bátorságnak és csendességnek minden hatalmomban lévő eszközök által való fenntartatására czélzó határozásomban segíteni fog. Midőn minyájan, minthogy egyebet nem tehetünk, azon inségekért, mellyek dolgozó néptünknek nagy részét még mind terhelik, kesergünk, 's enyhítésekben buzgósággal gondoskodunk, egyzersmind közös kötelességünk kívánnya, hogy hűséges, békességes, 's keresményi miveiket szorgalmatossággal folytató pol-

gárainkat azon nyughatatlankodtató 's rettetgető mesterkedések ellen, mellyek a' a' segedelem' idejének elkövetkezését kéleltethetik, 's a' mellyek által ezen inségek számnélkül való módon megsokasítottak oltalmazzuk. — (A' többi következik.)

B é c s.

Ha most csak röviden lehet is, demég is el nem multhatjuk megemliteni, hogy a' nagy méltóságú Koháry Ferencz ö Herczegsége' Fő Cancellariusi betéttetése a' mult szombaton szokott rendtartással, ahoz való fényességgel, és tisztelet-tételekkel véghez vitetett. Elébb a' Cancellariusi hitet tette-le a' Császár és Király ö Felsége' Csehországi útja alatt lévő Országlói Helytartónak Lajos Cs. Fő Herczegnek kezébe, 's azután a' Herczeg Trautmandorff Cs. K. Ud. fő Mester mint erre kineveztetett Biztos Ur által véghezvitetett beiktatási pompák következtek.

A' mult Vasárnapon a' Magyar nemzetre nézve ismét egy nagyon dicsősséges pompa ment véghez. Minekutánna az Ország' Primásának Rudnai Sándor ö Érseki Herczegségének több nagy és fő méltóságú rangjait a' Sz. István Kir. Rendjének nagy keresztjével is megtetézni kívánta volna Császár és Király ö Felsége, ezt, a' mondott innep napon az ö Cs. K. Felsége' képeben, Lajos ö Cs. Fő Herczegsége függesztette-fel a' Primás ö Herczegsége megtiszteltetett mejjére. — Ö Herczegsége tegnap indult-le Bécsből Esztergomba, a' hol beiktatásának fényességei a' folyó hónap' 16-dikán fognak tartatni.

Igazítás. — A' XXXV- dik számú M. Kurirnak éppen a' végén találtató Czikkelyben Karnel helyett Karner nevet kell olvasni.